

Solstein: Jeg tillader mig at foreslåa Lovforslaget henvist til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling og Afstemning vedtoges dette Forslag.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Landsbypresterenes Lønning m. m.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 3253 ff.).

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Berg): Jeg ønsker ikke at opholde det høje Thing med en Forklaring af dette Lovforslags Indhold saa lidt som af dets lange Historie i Rigsdagen. Jeg tror, at for ældre Medlemmer er Sagen meget nærværende, og da yngre Medlemmer pleie at være meget flittige Medlemmer, nærer jeg ikke nogen Tvivl om, at de baade med den Forberedelse, hvormed de ere komne her, og det Arbejde, de hidtil have gjort, have sat sig ind i Sagen. Det er min Opfattelse, at da vi for 10 Aar siden sidst havde dette Lovforslag for, vilde vi, hvis ikke udenfor Sagen liggende politiske Forhold havde forhindret det og grupperet Folkethinget paa en noget anden Maade, være naaede til en Afgjørelse af dette Spørgsmaal i Sessjonen 1879—80. Efter at det nu har hvilet i 10 Aar, idet den nuværende Kultusminister i sin Embedstid ikke har fundet Anledning til at røre ved dette Spørgsmaal, kunde det ikke være uden Interesse at høre, hvad den nuværende Kultusminister og Regjeringen overhovedet mener om denne Sag. Jeg gav nogle Antydninger om de Fordele fremfor tidligere Lovforslag, der var opnaaede for 10 Aar siden, og som vi have fastholdt med nogle Betingelser, f. Ex. i § 6 om Rentefoden, for at lette Udskytningen af Præstegaardsjorderne, og ligeledes fastholdt med Hensyn til Afløsning af Offer og Alcidenter, saa at det kunde finde Sted over hele Landet paa engang. Nu er der foretaget Afløsning af Høitidsoffer i flere Egne, men det forekommer mig, at der ikke behøves nogen ny Regel, for at det kan falde ind under denne Lovs Bestemmelser, som de her ere afsatte. Som sagt, jeg skal kun gjøre dette Par Bemærkninger. Jeg nærer det Haab,

at Folkethinget egentlig er færdigt med sin Mening om denne Sag og væsentlig har Interesse af at vide, hvordan Regjeringen og Landstinget vil stille sig til den paa det nuværende Tidspunkt.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Ja, denne Sag har jo tidt været for i ældre Tider, og, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne meget rigtig bemærkede, sidste Gang for 10 Aar siden. Spørgsmaalet er nu det, om det virkelig skulde være Tiden under de nuværende Forhold til at tage dette Spørgsmaal op til Løsning. Jeg tvivler meget derpaa. Men jeg kan jo i og for sig ikke have Noget imod, at dette Thing sender dette Forslag, som det er eller ændret, over til det andet Thing, og at man da kan se, om der gennem Forhandling mellem de to Thing kunde komme Noget ud deraf. Jeg vil ærlig tilstaa, at jeg ikke i og for sig interesserer mig overdreven stærkt for denne Sag; det gjør jeg ikke. Jeg tror ikke, at Nødvendigheden for dette Lovforslag er meget stor. Den hidtilværende Lønningsmaade for Præster har jo sine store Mangler, det maa erkjendes; men lidt efter lidt er der dog foretaget forskellige Rettelser i disse Mangler, saaledes at Trangten til den fuldstændige Omtalfatring, som her foreslaaes, synes mig temmelig ringe. I ældre Tider paahvilede der jo ikke Raadene store Pensioner, det var kun Smaapensioner, som paahvilede dem. Som Følge deraf bleve Præsterne siddende i deres Embeder til de bleve gamle, og maaste almindeligvis til de døde, idet de med Væthed fik Lov til at holde personel Kapellan. Denne Ordning havde jo sine Mangler; fra et Lønningsstandpunkt var den ikke saa ufornuftig, men overfor Menigheden havde den sine Mangler, og den blev jo da ogsaa forandret, idet der fra Slutningen af Halvtredserne blev gennemført et forandret Pensionssystem for Præsterne. Præsterne fik efter den Ordning, som siden da er fulgt, lignende Pension som alle andre Embedsmænd, men ikke saa let Afgang som hidtil til at tage personel Kapellan. De bleve altsaa derigennem tvungne til at tage deres Afsted, naar de bleve saa gamle og svagelige, at de ikke længere fuldt ud kunde bestride deres Embede. Men denne Ordning var jo fra et Lønningsstandpunkt endnu uheldigere end den ældre, idet den indførte en Del Hazard ved Præstetalbets Besættelse, der i mange Henseender var høist urimelig og høist uheldig. Det næste Skridt paa Banen til Forbedring af Forholdet var da det, som min Forgænger i Ministeriet indførte, idet han ved større